

Vad finns det för stöd och hjälp att få om vi blivit utsatta för brott och bedrägeri och hur vi kan undvika att hamna i denna situation? Christina Engvall, brottsofferstöd och Linn Kankoonen praktikant (kriminologistudent) informerade om vad som finns och vad vi bör tänka på.

NATIONELL NIVÅ

BROTTSOFFERMYNDIGHETEN Verksamheten styrs genom lag och regeringsförordning. Målet är att främja brottsoffrets rättigheter och att uppmärksamma deras behov och intressen. Ansvarar för att handlägga och besluta om brottskadeersättning, information till brottsoffer, vittnen och anhöriga samt till representanter för myndigheter och ideella organisationer.

BROTTSOFFERJOUREN, är inte en myndighet utan en ideell organisation, är partipolitisk och religiös obunden. Brottsofferjouren startade 1984 och består av 75 lokala föreningar. Av dem finns tre i Dalarna. Falun tillsammans med Borlänge, Säter, Gagnef, Ludvika och Smedjebacken ingår i Mellersta Dalarnas Brottsofferjouren (info@mdalarna.bojs) Målet för verksamheten är att ge stöd till brottsutsatta, vittnen och anhöriga. Du kan kontakta genom att ringa brottsofferjourens nationella telefonlinje 116 006. Ger råd och stöd på tjugotal olika språk och är kostnadsfritt. Den som söker får vara anonym. Det spelar ingen roll vem du är eller vilket brott du har utsatts för. Det kan vara fysiska skador, ekonomiska, sociala eller praktiska. Du kan kontakta brottsofferjouren även om du inte är säker på att det du utsatts för är ett brott, behöver inte vara polisanmält.

LOKAL NIVÅ

Socialnämnden i kommunen ansvarar för att **BROTTSOFFERSTÖD** finns. För uppdraget krävs att vara empatisk, engagerad och trovärdig. Vara minst 20 år. Inte förekomma i brottsregistret och att avlägga tystnadslöfte. Utbildningen sker digitalt under 30 timmar samt praktik. Får egen mobiltelefon och e-post. Övervägande av dem som utbildar sig är skiftesarbetande, studerande och pensionärer. Flertalet kvinnor. Stöd ges via tel samtal, sms och e-post. Framförallt de yngre chattar. Det stöd som erbjuds är att någon lyssnar och förstår. Informerar om polisanmälan, stöd vid eventuell rättegång, rättsprocess och ersättningsfrågor. Hjälp i kontakt med myndigheter och försäkringsbolag. Informerar om skadestånd. Viktigt att se över sin hemförsäkring. I de flesta hemförsäkringar ingår även tio fria krissamtal.

BEDRÄGERI är ett av de vanligaste brotten i Sverige och kan förekomma i många olika skepnader. De mest utsatta är den äldre åldersgruppen i samhället.

SOCIAL MANIPULATION exempel gavs där någon uppger sig vara barnbarn och på så sätt lurar till sig pengar eller arvsbedrägeri.

ANNONS/FAKTURABEDRÄGERI tar betalt för en vara som inte levererats.

IDENTITETS/KREDITSBEDRÄGERI att någon olovligen köper en vara eller tar ett lån med hjälp av någon annans identitet.

BANKKORT låt ingen obehörig få tillgång till ditt kort och kod. Skydda din kod vid kortköp eller bankautomat. Aldrig ha bankkort löst i fickan. Använd gärna korthållare i plåt.

BANK ID lämna aldrig ut ditt bank ID. Logga aldrig in med ditt bank ID eller bankdosa på uppmaning av någon via telefon eller sms. **POLIS, BANK ELLER VÅRDEN HAR REDAN DE UPPGIFTER SOM BEHÖVS TELEFONFÖRSÄLJNING_** Lägg på luren. Du behöver inte vara artig.

HANDLA PÅ NÄTET kontrollera att företaget har webbsidor med säker anslutning. Ange aldrig personnummer eller bankuppgifter. Spärra ditt bankkort för internetbetalning när det inte används.

KLICKA ALDRIG PÅ OKÄNDA LÄNKAR

OM DU TROR ATT DU BLIVIT UTSATT FÖR BEDRÄGERI

Kontakta banken. Polisanmäl. Kontakta företaget som du fått krav ifrån. Förklara och bestrid.

REAKTIONER EFTER BROTT Ger utlopp för starka känslor, skam och skuld-känslor.

Kom ihåg bedragaren är expert på vad de gör. Bygger upp en förtroende relation. Söker upp information före och under samtalet. Använder förinspelade meddelande.

Gunnel Arrhén